

መግለጺ አብ ብይን ደባት ኤርትራን ኢትዮጵያን

13 ሚያዚያ 2002 ዓ.ም ነቲ ንዘመናት ብግቡእ ተሓንጺጹ ዘይፈልጥ አካራኻሪ ዝነበረ ደባት ኤርትራን ኢትዮጵያን አብ “ዘ ሄግ” ብዝተዋሀበ ብይን ንዘሎን ንዘመጽእን ትውልዲ ወሰናስኑን እጅታኡን ፈሊጡ ቀሲኑ ንክነብር ዘብቅዑት ታሪኻዊት ዕለት ኢያ።

ይኹን እምበር ኩሉ ኤርትራዊ ካርታ ርእዩ ወይ ነቲ ብቋንቋ እንግሊዝ ዝተጻሕፈ ጭብጥታት ይኹን መርትዖታት አንቢቡ ብቐሊል ይርድኦ ማለት አይኮነን። ከምዚ ስለዝኾነ ካኣ ንመብዛሕትኡ ቁሩብ ድንግርግር ኢልዎ ነይሩ። ካብዚ ብምብጋስ በዚ ዓውደ መጽናዕቲ እዚ ብሰፊሑን ብደቂቕን ዘጽገዐ ዶ/ር ጊደዎን አባይ አብ ዝጥዕሞ እዋን ንከተማ ቦስቶን መጺኡ ነዚ ንከብርሀ ኩሉ ሰብ ብመጠኑ ተረዲኡዎስ ሓደ ዓይነት አራአእያ ክህልዎን ምእንቲ፣ ተሓቲቱ ብዘይ ሓደ ምኽንያት ወይ ዕጻይ ምጻጻይ ብሓገሰን ትሕትናን ደስ እናበለኒ ብማለት ንዕድሚኡ ተቐቢሉ ብቀዳም ዕለት 18 ሚያዚያ 2002 ዓ.ም ካብ ሰዓት 6:30 ድ.ቀ ጀሚሩ ንክልተ ሰዓታት አብ አዳራሽ ማ.ም.ኤ መግለጺ ሂቡ። አብዚ ብዝተኻእለ መጠን ሽማግሌታት ማ.ም.ኤ ቦስቶንን ከባቢኡን ንኹሉ ተቐማግይ ብዘይ አፋላላይ ተኸፋፊሎም ብምድዋል ነዚ ቅኒዕን ትምህርታዊን ሰሚናር እዚ ክካፈሎ ዓዲሞም ምንባሮም ምዝካር የድሊ። ስለዚ ከኣ ኢዩ ነዚ ቅኒዕን ትምህርታዊን ሰሚናር እዚ ኩሉ ክፈልጥን ብሩህ ናይ ሓባር አራአእያ ክህልዎን ዝህንጠ ዝነበረ ዜጋ ንክካፈሎ አብ ሰዓቲ ተጓዪዩ ብተመስጦ ክሰምዕ ዘምሰየ። እቲ መግለጺ ቅድሚ ምጅማሩ አቦ መምበር ማ.ም.ኤ ብሕጽር ዝበለ አገላልጻ ንዶ/ር ጊደዎን አላልይዎ። ቀጺሉ ጊደዎን ኮምፒተሩን ተዳልይሉ ዝነበረ “over head projector” ምስ PowerPoint አዋሃሂዱ ቅድም ብቃላት ፣ ካብ መበል 18 ክፍለ ዘመን ጀሚሩ ታሪኽ ደባት ኤርትራን ዝነበሮ ኩነታትን ባዕዳውያን ገዛእቲ ምስቲ ተንኮላትን ጥቕምታትን መራሕቲ ኢትዮጵያ አብቲ እዋን እቲ ዝግበር ዝነበረ ውስብስባትን ቃላት እናጠማዘዘካ ይኹን ብልዓት እናተቐበልካ ነቲ ደባት ከከም ዝጥዕመካ ምግልባጥ ካብቲ አብ ላዕሊ ተጠቂሱ ዘሎ ዘመን ክሳብ መግዛእቲ ዘብቅዕ ከከም ዝጥዕሞም ይገላብጥዎ ምንባሮም አብሪሁ። ቀጺሉ እውን ብበዓል ንጉስ ሃይለ ሰላሴ ብኻብኡ ፈሊኻ ዘይርኣ ኩነታት ተሳኢሉ ብንዕሎም ዝጥዕሞም ሰፊሩ ጸኒሑስ፣ ድሕሪ ናጽነት እውን ወያኔ ብ 1997 ብዝገደደ ናይ ወረራን ግበታን ዝመስል፣ ሰፊሕ መርየት ካብ ደቡባዊ ምዕራብ ክሳብ ደቡባዊ ምብራቕ ብዝጥዕሞ መገዲ ግናዕ ምርየት አብዚ ግናዕ መርየት አብቲ ናብኡ አእትዩ ሓድሽ ካርታ ስኢሉ ከም ዝጸንሐ ብምጥቃስ፣ካብ ጥንቲ ክሳብ ሕጂ ንዝነበረ ኩነታት ኢንታ ብዘይርከቦ አገላልጻን ጽፋፍን ጽሩይን ትግርኛኡ ኮፍ አቢልዎ። አብዚ ጥራሕ መዓስ ደው አቢሉ! አስዲቡ ከኣ ብካብ ጥንቲ እተሳእሉ ማእለያ ዘይብሎም ማፓት ጀሚሩ ነቲ ብቃላት ዝገለጸ እንደገና ብደቂቕ ብካርታ አሰንዮ ክገልጸ ከሎ ከምዚ ንሕና ብአካል ነቲ መርየት ንረግጸ ዘሎና ከይኑ ክሳብ ዝሰማዓና ጌሩና እንተበልኩ ምግናን አይኩነን።ነዚ ኩሉ ምስ ወድኣ ከኣ ኮምሽን ብይን ካብ ምንታይ ነቂሉን ብኸመይ ነዚ ተዋሂቡ ዘሎ ውሳኔታት ከም ዝሃቡ ብከምቲ አብቲ መጽሓፍ ጭብጥታት ዝገልጸ ገይሩ ብልዙብ ቋንቋ ትግርኛ ነዚ ንዘመናት ዝወሰደ ውስብስባት ብክልተ ሰዓት ግልህልህ አቢሉ ዕንባባ መሲሉ ከምዝራአየና ጌሩ ገሊጽዎ።ገለጽኡ ምስ ወድኣ ከኣ ንሓደ ሓደ ዘይበርሁን

ሕርኸርኸ ዝብሉና ጉዳያትን ከብርሀ ንሕቶን መልስን ዕድል ሂቡ። ካብ ተኸፊልቲ ዝነቅል ዝነበረ ብጣዕሚ ብሱል ሕቶታትን በቲ ነቲ ቦታ ዝፈልጥዎ ሰባት ግቡእ ርኢቶታትን ከኣ ብጊደዎን ዝግብኡዎ መልስታት ይወገቦም ነይሩ። ኣብ መወዳእታ ጊደዎን ከም ዘስተባህልኩሉን ከይኑ ዝረኸብኩዎን ፍጹም ትሑት፡በሊሕ፡ተራ ሰብ፡ሓቀኛን ደፋር ዘየወላውልን ውልቀ ኣብ ርእሲ ምዃኑ ነዞም ኩሎም ጎቦታት፡ስንጭሮታት፡ሮባታት፡ታባታት፡ደንቤታት ይኹኑ ዓድታት ኤርትራ ብቃሉ ከም ኣብ ተይፕ ዝተቐርጹ ክሰምዮም ክትሰምዕ ከሎኻ ብጣዕሚ ድንጽው ኢዩ ዝብለካ። እሞ ዕበ ተወንጨፍ ንድልየትካን ፍቕሪ ዓድኻን ወሸሽሉ ኣጆኻ እናበልና ንዝለገሰካልና ዓቢ ትምህርቲ ብዕዙዝ ምስጋና ቅድሚ ምፍላይና ፖህልኦት ምሁራት በብዓውደ ትምህርቶምን ፍልጠቶምን ከምዚ ናትካ ፖህልኦት ከካፍሉ ከተተባብዕ ንላቦ። ደጊመ ብስመይን ብስም ተኸፊልቲ ገለጻኻን ምስጋናይ ደረት ካም ዘይብሉ ክገልጸልካ እፈቲ።

ወትሩ ዓወት ንሓፋሽ!
ኣለም ገበረክርስቶስ
ቦስቶን